

Sygn. akt I NO 1/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Widło (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Księżak

SSN Ewa Stefańska

w sprawie z odwołania P. J.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr (...) /2018 z dnia 19 października 2018 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na trzy stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Z., ogłoszone w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 283,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 7 marca 2019 r.,

uchyła częściowo zaskarżoną uchwałę w punkcie drugim w zakresie nieprzedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie P. J. do pełnienia urzędu sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Z. i przekazuje sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Uchwałą z dnia 19 października 2018 r., nr (...) /2018, działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa

(jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 84), Krajowa Rada Sądownictwa (dalej jako: „KRS” lub „Rada”) postanowiła:

1. przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie M. K. do pełnienia urzędu na trzy stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Z.;

2. nie przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie P. J. i R. do pełnienia urzędu na trzy stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Z.

Na trzy wolne stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Z., ogłoszone w Monitorze Polskim z 2018 r. pod poz. 283, zgłosili się:

- P. J. (dalej jako: „Skarżący” lub „Odwołujący”) – sędzia Sądu Rejonowego w K.,

- M. K. – sędzia Sądu Rejonowego w Z. oraz

- R. M. – sędzia Sądu Rejonowego w Ż.

W uzasadnieniu uchwały wskazano, że w celu przygotowania sprawy do rozpatrzenia Przewodniczący KRS wyznaczył zespół w składzie trzech członków Rady. Na posiedzeniu w dniu 15 października 2018 r. zespół ten zapoznał się ze zgromadzonymi w sprawie materiałami, przeanalizował je oraz odbył naradę. Podczas głosowania członkowie zespołu na: Skarżącego oddali 3 głosy „za”, nie oddając głosów „przeciw” i „wstrzymujących się”, na M. K. oddali 3 głosy „za”, nie oddając głosów „przeciw” i „wstrzymujących się”, na R. oddali 3 głosy „za”, nie oddając głosów „przeciw” i „wstrzymujących się”. W wyniku tego głosowania, zespół przyjął stanowisko o zarekomendowaniu KRS na trzy wolne stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Z.: Odwołującego, M. K. oraz R. Zespół wskazał, że wszystkie osoby biorące udział w niniejszej procedurze konkursowej spełniły wymagania stawiane kandydatom na urząd sędziego sądu okręgowego.

KRS podkreśliła, że podejmując uchwałę wzięto pod uwagę, że P. J., M. K. oraz R. M. spełniają wymagania ustawowe, określone w art. 63 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 52; dalej jako: „p.u.s.p”). Rada wskazała, że dokonując oceny kandydatów kierowała się kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, w tym: ocenami kwalifikacyjnymi, doświadczeniem zawodowym kandydatów, opiniami

przełożonych, ocenami ze studiów i z egzaminu zawodowego oraz uzyskanym poparciem środowiska sędziowskiego.

W dalszej części uchwały opisano szczegółowo wykształcenie, dotychczasowy przebieg kariery zawodowej oraz osiągnięcia ww. trzech kandydatów (s. 3-6 uchwały).

Rada stwierdziła, że po wszechstronnym rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy Prezydentowi RP zostanie przedstawiony wniosek o powołanie jedynie M. K. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Z.. Pomimo wysokich kwalifikacji zawodowych, Odwołujący oraz R. M. nie uzyskali poparcia KRS.

W ocenie Rady, M. K. jest kandydatką w najwyższym stopniu spełniającą kryteria ustawowe w niniejszej procedurze nominacyjnej. Posiada ona kwalifikacje merytoryczne oraz długoletnie doświadczenie zawodowe, a także dużą, stale pogłębianą wiedzę prawniczą, którą umiejętnie wykorzystuje w praktyce zawodowej, co daje rękojmię należytego wykonywania obowiązków sędziego sądu okręgowego.

KRS wzięła również pod uwagę oceny uzyskane przez kandydatów na dyplomach ukończenia wyższych studiów prawniczych oraz z egzaminów zawodowych. Odnotowano, że oceną dobrą na dyplomach uniwersyteckich legitymują się M. K. oraz R. M. Odwołujący otrzymał natomiast ocenę dostateczną. Egzamin sędziowski z oceną bardzo dobrą złożyła jedynie M. K. Skarżący z egzaminu sędziowskiego uzyskał ocenę dobrą plus, zaś R. M. ocenę dobrą. Przedstawione oceny – w połączeniu z pozostałymi kryteriami – przemawiają w ocenie Rady za uznaniem jedynie M. K. za najlepszą kandydatkę w przedmiotowym konkursie.

KRS uwzględniła również opinię Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...) i ocenę Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Apelacji (...). Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...) na posiedzeniu w dniu 18 czerwca 2018 r. zaopiniowało jednogłośnie pozytywnie wszystkich kandydatów biorących udział w procedurze konkursowej, oddając na: Skarżącego 5 głosów „za”, M. K. 5 głosów „za” oraz na R. 5 głosów „za”. Na posiedzeniu Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Apelacji (...) w dniu 22 czerwca 2018 r. oddano na: Skarżącego 79 głosów „za” i 3 głosy „przeciw”, przy 3 głosach

„wstrzymujących się”, M. K. 83 głosy „za”, 1 głos „przeciw”, przy 1 głosie „wstrzymującym się” oraz na R. 82 głosy „za”, 1 głos „przeciw”, przy 2 głosach „wstrzymujących się”. Wszyscy kandydaci otrzymali od Zgromadzenia opinie pozytywne, jednak – w połączeniu z pozostałymi kryteriami wyboru – w ocenie Rady to M. K. spełnia w najwyższym stopniu wszystkie kryteria ustawowe.

W trakcie posiedzenia Rady w dniu 19 października 2018 r. przeprowadzono głosowanie tajne. W jego wyniku tylko M. K. uzyskała bezwzględną większość głosów. W dwóch następnych głosowaniach Skarżący oraz R. M. nie uzyskali bezwzględnej większości głosów.

W konkluzji KRS stwierdziła, że o przedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydatury M. K. zadecydował całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności duże doświadczenie zawodowe, zdobyte przez nią podczas długoletniej pracy orzeczniczej, zarówno w sądzie rejonowym, jak i podczas pracy w ramach delegacji w sądzie okręgowym, a ponadto wysoka ocena jej pracy i kwalifikacji zawodowych, opinie służbowe oraz ocena dobra na dyplomie ukończenia wyższych studiów prawniczych i ocena bardzo dobra z egzaminu sędziowskiego, a także jednogłośnie pozytywna opinia Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...) oraz najwyższe poparcie Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Apelacji (...).

Odwołaniem z dnia 28 listopada 2018 r. Skarżący zaskarżył na podstawie art. 44 ustawy o KRS w zw. z art. 398⁴ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 1360 ze zm.; dalej jako: „k.p.c.”), pkt 2 uchwały nr 463/2018 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 października 2018 r. w zakresie w jakim Rada postanowiła nie przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie P. J. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Z. Zaskarżonej uchwale zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego (art. 398³ § 1 pkt 1 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 oraz art. 44 ust. 1 ustawy o KRS w postaci:

a) art. 2, art. 32 ust. 1 zd. 2 oraz art. 60 Konstytucji RP, poprzez niedokonanie faktycznej i rzetelnej oceny kandydatury Skarżącego na równych zasadach jak innych kandydatów przedstawionych Prezydentowi Rzeczypospolitej

Polskiej przez Radę w tym i innych postępowaniach, albowiem w treści uzasadnienia uchwały Rady nie wskazano żadnego powodu nieprzedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie Skarżącego w sytuacji, w której nie konkurował on z żadną osobą na stanowisko sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Z. (konkurs dotyczył obsady 3 stanowisk w SO w Z., na które zgłosiło się 3 kandydatów), przy jednoczesnym wskazaniu w treści uchwały szeregu okoliczności, które w ocenie KRS świadczą o wysokich kwalifikacjach Odwołującego do objęcia stanowiska sędziego sądu okręgowego w SO w Z.;

b) art. 3 ust. 1 pkt 1, art. 33 ust. 1 oraz art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS:

- przez nierozważenie wszechstronnie sprawy i niewzięcie pod uwagę przy podejmowaniu uchwały przez Radę całej dokumentacji dołączonej do wniosku, tj. niewzięcie pod uwagę przy ocenie kandydatury Skarżącego pozytywnej oceny kwalifikacji, doświadczenia zawodowego, pozytywnych opinii przełożonych, pozytywnej opinii kolegium sądu oraz pozytywnej oceny zgromadzenia ogólnego sędziów, przy jednoczesnym braku wskazania w treści uzasadnienia jakiegokolwiek negatywnej oceny i opinii dotyczącej osoby Odwołującego;

- przez przekroczenie granic swobodnej oceny kandydatury Skarżącego, a mianowicie materiału będącego podstawą tej oceny i przez to uznanie, że Odwołujący nie spełnia wymogów do powołania go na stanowisko sędziego okręgowego, pomimo całkowitego braku podstaw do wyciągnięcia takich wniosków na podstawie materiałów źródłowych, albowiem w treści dołączonej dokumentacji nie znajduje się żadna okoliczność, na podstawie której można dokonać takiej oceny;

- przez przekroczenie granic swobodnej oceny kandydatury Skarżącego, przejawiającej się w braku jakiegokolwiek odniesienia się do opinii zespołu członków Krajowej Rady Sądownictwa, który rekomendował Odwołującego jako osobę, która spełnia wymagania stawiane kandydatom na urząd sędziego sądu okręgowego i wskazał okoliczności, które przemawiały za udzieleniem takiej rekomendacji, w sytuacji gdy Rada w swojej uchwale nie tylko nie odniosła się w żaden sposób do rekomendacji zespołu, ale również sama nie dokonała odmiennej

oceny w zakresie wskazanym przez zespół oraz nie wskazała również żadnych innych okoliczności świadczących o tym, że Skarżący nie spełnia wymagań stawianych kandydatom na urząd sędziego sądu okręgowego;

- przez niezastosowanie ustawowych kryteriów przy rozpoznawaniu i ocenie wniosku Skarżącego o powołanie na stanowisko sędziego sądu okręgowego, tj. nieuwzględnienie oceny kwalifikacji kandydata, doświadczenia zawodowego, opinii przełożonych, rekomendacji, opinii kolegium sądu oraz oceny zgromadzenia ogólnego sędziów;

- poprzez niewskazanie w treści uchwały, którego z kryteriów określonych w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS nie spełnia kandydatura Skarżącego i niewskazanie w treści uzasadnienia żadnej okoliczności i kryterium, które miałyby wskazywać na brak kwalifikacji Odwołującego do objęcia stanowiska sędziego sądu okręgowego, nawet wynikającego z innych przepisów prawa.

2. naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia (art. 398³ § 1 pkt 2 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 oraz art. 44 ust. 1 ustawy o KRS) w postaci:

a) art. 42 ust. 1 ustawy o KRS:

- przez całkowity brak uzasadnienia powodów nieprzedstawienia Skarżącego do pełnienia urzędu sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Z.;

- przez wewnętrzną sprzeczność uzasadnienia z decyzją Rady przejawiającą się w stwierdzeniu, że Skarżący posiada kwalifikacje zawodowe, uprawniające do ubiegania się o urząd sędziego sądu okręgowego (wers 22 i 23 na s. 4 uzasadnienia), oraz ponownie dalej w uzasadnieniu, że posiada wysokie kwalifikacje zawodowe (wers 17 i 18 na s. 6 uzasadnienia), a także uwzględnieniu w dalszej części uzasadnienia pozytywnej oceny kwalifikacji Skarżącego sporządzonej przez sędziego wizytatora, pozytywnych opinii przełożonych, pozytywnej opinii kolegium sądu apelacyjnego oraz pozytywnej oceny zgromadzenia ogólnego sędziów, przy jednoczesnym braku rekomendacji Odwołującego pomimo faktu, że nie konkurował on o to stanowisko z żadną inną osobą;

b) art. 42 ust. 1 i art. 35 ust. 1 ustawy o KRS:

- wyrażające się w tym, że w uzasadnieniu uchwały Rada dokonuje porównania kandydatury Skarżącego z kandydaturą M. K. w sytuacji, w której Odwołujący w żaden sposób nie konkuruje z ww. osobą o jedno stanowisko sędziowskie w Sądzie Okręgowym w Z., a konkurs dotyczył obsady 3 stanowisk w Sądzie Okręgowym w Z., na które zgłosiło się 3 kandydatów.

Powyższe zarzuty zostały obszernie rozwinięte w treści odwołania. Skarżący wskazał w pierwszej kolejności, że konkurs dotyczył wyłonienia 3 osób na 3 wolne stanowiska sędziowskie w SO w Z. Zgodnie z wiedzą Odwołującego, dwa wolne stanowiska miały dotyczyć pionu karnego, a trzecie pionu pracy i ubezpieczeń społecznych. Na te trzy stanowiska zgłosiło się trzech kandydatów, mianowicie: Skarżący oraz R. M. (oboje orzekający w pionie karnym) oraz M. K. (orzekająca w pionie pracy i ubezpieczeń społecznych). Tym samym, w konkursie nie zaistniała sytuacja, w której dwie lub więcej osób konkurowałyby o stanowisko sędziowskie. Wręcz przeciwnie, liczba kandydatów była taka sama jak ilość stanowisk do obsadzenia w konkursie. Jest to w ocenie Odwołującego bardzo istotne, albowiem z treści uzasadnienia uchwały wynika, że Rada dokonała porównania poszczególnych osób i wyboru najlepszego kandydata, a nie oceny czy Skarżący spełnia kryteria konieczne do powołania go na stanowisko sędziego w SO w Z.

W uchwale wielokrotnie wskazano, że Skarżący posiada kwalifikacje do objęcia stanowiska sędziego sądu okręgowego. W zasadzie jedynym powodem, dla którego Odwołującego nie przedstawiono do nominacji jest to, że zdaniem Rady kandydatura M. K. jest lepsza. Takie rozumowanie byłoby w opinii Skarżącego uzasadnione, gdyby konkurs dotyczył obsady jednego stanowiska sędziowskiego, ale nie jest zrozumiałe w sytuacji, gdy dotyczył on obsady 3 stanowisk, na które zgłosiło się 3 kandydatów i w wyniku uchwały KRS dwa z nich zostały nieobsadzone.

W ocenie Odwołującego, Rada całkowicie pominęła pozytywną rekomendację jego osoby, zawartą w opinii zespołu członków KRS. W stanowisku zespołu znalazło się stwierdzenie, że Skarżący (jak i dwoje pozostałych kandydatów) spełnia kryteria powołania na sędziego SO. Rada nie uwzględniła także pozytywnych ocen zawartych w opiniach Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...) oraz Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Apelacji (...) (odpowiednio stanowiska z

dnia 18 i 22 czerwca 2018 r.).

Zdaniem P. J., dokonanie odmiennej oceny jego kandydatury przez Radę nie zostało w żaden sposób uzasadnione. KRS nie wskazała w treści uchwały żadnego kryterium (okoliczności, powodu), które w jej ocenie świadczyłoby o tym, że kandydatura Odwołującego nie odpowiada wymogom stawianym dla sędziego sądu okręgowego. W ocenie Skarżącego, brak takiej argumentacji przy jednoczesnym nieprzedstawieniu jego kandydatury oznacza, że nie została ona poddana wszechstronnej i całościowej ocenie, a przez to doszło do naruszenia art. 33 ust. 1 ustawy o KRS.

W oparciu o ww. zarzuty, Skarżący wniósł o uchylenie pkt. 2 zaskarżonej uchwały w części dotyczącej jego osoby, tj. P. J. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania KRS (art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS).

Pismem z dnia 2 stycznia 2019 r. Rada wniosła o oddalenie odwołania, w całości podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej uchwale.

W treści pisma podniesiono, że zaskarżona uchwała zawiera wyczerpujące uzasadnienie, w którym wskazano zarówno kryteria, którymi kierowała się KRS przy wyborze kandydatów na trzy stanowiska sędziego sądu okręgowego w SO w Z., jak też przytoczono okoliczności przemawiające za uznaniem, że w przedmiotowej procedurze nominacyjnej jedynie M. K. była najlepszą kandydatką na ogłoszone stanowiska sędziowskie. Zdaniem Rady, nie była ona związana poglądem zespołu członków KRS, który przygotował „wstępną” ocenę kandydatur. W ocenie KRS, odwołanie stanowi polemikę ze stanowiskiem Rady i jest podyktowane subiektywnym poczuciem pokrzywdzenia Skarżącego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o KRS, uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Wynikające z tego przepisu prawo zaskarżenia uchwał Rady dotyczy zatem uchwał podejmowanych w sprawach należących do jej kompetencji, w tym w wymienionych w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o KRS sprawach o rozpatrzenie i ocenę kandydatów do

pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego oraz stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych. Ustanowienie trybu odwoławczego do Sądu Najwyższego od uchwał Rady sprawia, że przedmiot postępowania w kwestii oceny kandydata i przedstawienia wniosku o jego powołanie na stanowisko sędziego ma charakter sprawy w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, która powinna podlegać kontroli sądowej w zakresie właściwym tego rodzaju sprawom, tj. pod kątem legalności i przestrzegania stosownych procedur prawnych oraz poszanowania praw obywateli, w tym wynikających z art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 60 Konstytucji RP, zasad równego dostępu do służby publicznej, równego traktowania oraz demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej.

Zgodnie z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS, do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał Rady stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, poza przepisem art. 87¹ k.p.c., ustanawiającym przymus adwokacko-radcowski w występowaniu przed tymże Sądem. Odesłanie do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej implikuje sposób wyznaczenia granic rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy zainicjowanej odwołaniem uczestnika postępowania.

Stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, a z urzędu bierze pod rozwagę tylko nieważność postępowania.

Nie ulega wątpliwości, że procedura wyboru kandydata na urząd sędziego przez Krajową Radę Sądownictwa ma charakter konkursowy, która ma wyłonić najlepszego kandydata. Z dotychczasowej jednolitej linii orzeczniczej wynika, że zakres kognicji Sądu Najwyższego w przedmiocie oceny uchwał Krajowej Rady Sądownictwa obejmuje wyłącznie badanie, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem. Natomiast Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego oceniania sprawy rozstrzygniętej w uchwale. Badaniu podlega zatem, co do zasady, jedynie procedura podjęcia uchwały, a nie przesłanki, które zdecydowały o jej treści (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2009 r., III KRS 11/09).

Tak więc, w przypadku dochowania przez Radę procedur ustawowych, Sąd

Najwyższy nie może dokonywać oceny dlaczego te, a nie inne kryteria, miały charakter decydujący. W szczególności jeżeli w zakresie poszczególnych kryteriów i ich całościowej ocenie poszczególni kandydaci nie wykazują ekstremalnych różnic, które mogłyby uzasadniać przyjęcie naruszenia procedury lub przekroczenie granic swobodnego uznania (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2016 r., III KRS 27/16). Sąd Najwyższy nie może zastępować KRS w wyborze najlepszych kandydatów, gdyż nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydata na sędziego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2014 r., III KRS 43/14).

Dokonując oceny prawnej zaskarżonej uchwały, tytułem zagadnień wstępnych, należy w pierwszym rzędzie zauważyć, że KRS ma kompetencje do nierekomendowania żadnego z kandydatów w ramach granic swobodnego uznania. Wskazać należy, że powoływanie sędziów ustanowione zostało przez Konstytucję RP prerogatywą Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (art. 144 ust. 3 pkt 17 ustawy zasadniczej), a wyłączna zdolność postulacyjną w tym zakresie została przyznana Krajowej Radzie Sądownictwa (art. 179 Konstytucji RP).

KRS ma możliwość nierekomendowania tak niektórych kandydatów, jak i także nierekomendowania wszystkich startujących kandydatów w konkretnym konkursie, uznając, że kandydaci nie spełniają przesłanek ustawowych, jak i nie spełniają zdaniem Rady w najwyższym stopniu kryteriów konkretnego konkursu. Pogląd ten znalazł swój wyraz w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w szczególności w wyroku z dnia 15 maja 2013 r., sygn. akt III KRS 197/13, w którym stwierdzono, że kognicja Sądu Najwyższego sprowadza się do badania zgodności uchwały Rady z prawem. Przedmiotem badania jest procedura przed Radą i strona formalna uchwały, a nie dokonywane przez Radę oceny kandydatów. W stanie faktycznym stanowiącym podstawę tamtego rozstrzygnięcia KRS nie rekomendowała pozytywnie żadnego z kilku kandydatów, czego Sąd Najwyższy nie zakwestionował (podobnie co do kompetencji KRS do nieprzedstawiania żadnej z kandydatur Sądu Najwyższego w wyroku z dnia 11 marca 2014 r., III KRS 3/14 oraz w wyroku z dnia 6 listopada 2013 r., III KRS 215/13). Sąd Najwyższy stwierdził natomiast, że nie wskazano w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały – w części dotyczącej odwołującego – szczegółowego przedstawienia wszystkich elementów

procedury oceny jego kandydatury do pełnienia urzędu, która ostatecznie przesądziła o negatywnej ocenie.

Także argumenty natury historycznej, w tym sposób dotychczasowego funkcjonowania Rady i regulamin działania KRS, wskazuje na możliwość braku rekomendacji dla wszystkich lub niektórych kandydatów w danym konkursie (tak uzasadnienie i stanowisko KRS w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 2015 r., III KRS 35/15).

W szczególności uchwała Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie regulaminu szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. z 2011 r. Nr 72, poz. 712), w § 17 ust. 6 *in fine* przewidywała, że zespół może też nie rekomendować Radzie żadnego z kandydatów. Analogiczne uregulowanie zawierał § 18 ust. 6 uchwały nr 125/2015 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 lutego 2015 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. z 2015 r., poz. 304 z późn. zm.), a także § 18 ust. 6 uchwały nr 265/2017 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 września 2017 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. z 2018 r., poz. 840) oraz przewiduje aktualnie obowiązujący § 19 ust. 6 *in fine* uchwały nr 158/2019 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 24 stycznia 2019 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. z 2019 r., poz. 192).

Po drugie należy zauważyć, że w przypadku nieprzedstawienia żadnego z kandydatów, KRS powinna powody tego braku przedstawienia szczegółowo uzasadnić. W szczególności należy wskazać powody nierekomendowania kandydata, może to dotyczyć wskazania których kryteriów nie spełnia albo nie spełnia w najwyższym stopniu. Powodem braku rekomendacji może być nieuzyskanie bezwzględnej większości głosów „za” w głosowaniu tajnym, co także powinno być wskazane jako powód nieudzielenia rekomendacji. Jednakże wynik głosowania musi korespondować z treścią uzasadnienia uchwały. Elementy te powinny być zawarte w uzasadnieniu uchwały, tak aby można było poddać ją kontroli z punktu widzenia jej zgodności z prawem.

W ocenie Sądu Najwyższego w składzie orzekającym w niniejszej sprawie, zgodzić należy się ze stanowiskiem Odwołującego, że zaskarżona uchwała nie zawiera dostatecznego uzasadnienia zastosowania przez Krajową Radę

Sądownictwa w przedmiotowej procedurze konkursowej wystarczająco przejrzystych kryteriów oceny ujawnionych w ustalonym wzorcu minimalnych kwalifikacji, umiejętności, postaw i cech kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie, które powinny być spełnione w tym konkretnym postępowaniu nominacyjnym. W szczególności uchwała nie zawiera uzasadnienia w zakresie rozstrzygnięcia o nieprzedstawieniu kandydatury Odwołującego Prezydentowi RP, to znaczy dlaczego nie przedstawiono jego kandydatury. Niewystarczające jest powołanie się na ocenę dostateczną z zakończenia studiów, gdyż to kryterium nie może być uznane za rozstrzygające. Od chwili zakończenia studiów, Skarżący legitymuje się pokaźnym dorobkiem orzecznictwem, który w konkursie na stanowisko sędziowskie w sądzie okręgowym powinien być brany pod uwagę w pierwszej kolejności. W pełni zaaprobować należy w tym zakresie pogląd Sądu Najwyższego, który wskazał, że kryterium oceny ze studiów i z egzaminu zawodowego może być pozbawione istotnego znaczenia przy kandydowaniu na urząd sędziego sądu okręgowego lub apelacyjnego, albowiem wówczas podstawowe znaczenie ma doświadczenie zawodowe na stanowisku sędziego i dorobek orzecznictwa kandydatów (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2017 r., III KRS 8/17).

Rację ma Odwołujący, że w tym konkretnym konkursie do obsadzenia pozostawały trzy wolne miejsca sędziowskie i Skarżący nie konkurował z sędzią przedstawioną do nominacji, skoro pozostawały nieobsadzone jeszcze dwa wolne stanowiska. Odwołujący nie neguje też – i to należy uznać za niesporne – wyboru sędzi M. K. Jednakże, okoliczność wyboru tego sędziego nie może stanowić podstawy do odmowy przedstawienia Prezydentowi RP Odwołującego na pozostałe wolne stanowiska sędziowskie, skoro nie konkurował on w istocie z zarekomendowanym sędzią.

W konkluzji przyjąć należy, że postępowanie przed KRS ma charakter konkursowy, a Rada w swojej kompetencji ma prawo do nieprzedstawiania określonej kandydatury na stanowisko sędziowskie albo też może nie obsadzić stanowiska w danym konkursie, jeżeli uzna, że kandydaci nie spełniają jej kryteriów, ustalonych na potrzeby określonego konkursu i konkretnego stanowiska sędziowskiego. Rada powinna jednak to uzasadnić i wskazać przyczyny braku rekomendacji. W uzasadnieniu zaskarżonej uchwały występuje także swoista

sprzeczność polegająca z jednej strony na stwierdzeniu, że Odwołujący posiada kwalifikacje zawodowe, uprawniającego do ubiegania się o urząd sędziego sądu okręgowego, a także stwierdzeniu, że posiada wysokie kwalifikacje zawodowe, przy jednoczesnym braku rekomendacji i niewskazaniu przyczyn braku tej rekomendacji przez KRS.

Reasumując, tego elementu uzasadnienia co do powodów nieprzedstawienia kandydatury Skarżącego w zaskarżonej uchwale brakuje. Niewystarczające jest wskazanie, że wybrano kandydata najlepszego w niniejszym konkursie, skoro pozostały w nim inne nieobsadzone stanowiska.

W tym zakresie uzasadniony jest zarzut naruszenia art. 42 ustawy o KRS. W związku z powyższym zbędne jest analizowanie pozostałych zarzutów odwołania.

Na marginesie należy odnotować, że co do kryteriów wyboru kandydata na stanowisko sędziego wymienionych w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, godzi się podkreślić, że katalog ten (adresowany w pierwszej kolejności do zespołu członków Rady przy sporządzaniu listy rekomendowanych kandydatów) nie ma wyczerpującego charakteru i – poza wyeksponowaniem kwalifikacji kandydatów – nie hierarchizuje przymiotów, jakimi powinna odznaczać się osoba ubiegająca się o to stanowisko. Odnośnie do samych „kwalifikacji kandydatów” na wolne stanowisko sędziowskie, o jakich mowa w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, to przepis nie precyzuje tego pojęcia. Nie jest przy tym konieczne uszeregowanie kandydatów w oparciu o określone i przyjęte w konkretnym postępowaniu kryterium oceny. Decyduje ocena całościowa, wynikająca z łącznego zastosowania tych przesłanek. Jeśli jednak wyboru dokonano pomiędzy uczestnikami postępowania o zbliżonych predyspozycjach do powołania na wolne stanowisko sędziowskie, należy wyjaśnić motywy, jakie zadecydowały o wyniku konkursu, w szczególności nieprzedstawieniu pozostałych kandydatów w sytuacji nieobsadzenia wszystkich ogłoszonych stanowisk sędziowskich w danym konkursie (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2009 r., III KRS 13/09, z dnia 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09 oraz z dnia 17 sierpnia 2010 r., III KRS 10/10).

Należy też zauważyć, że w zaskarżonej uchwale zawarto „wniosek o powołanie M. K. do pełnienia urzędu na trzy stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Z.”. Rada powinna rozważyć reasumpcję tak

sformułowanego wniosku. Jednakże, w tym zakresie uchwały nie zaskarżono, Sąd Najwyższy nie może więc ingerować w jej treść i nie może uznać, że miała miejsce nieważność postępowania w tym zakresie, co powinno być brane pod uwagę z urzędu.

Zachodzi więc konieczność uchylecia uchwały, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS – w zaskarżonej części w stosunku do Skarżącego po to, aby okoliczności przesądzające o negatywnej ocenie kandydata zostały ponownie ocenione i wskazane w uzasadnieniu.